

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

**Bài: “Việt Nam và Thụy Điển còn nhiều dư địa phát triển quan hệ thương mại
song phương”**

*Thực hiện nhiệm vụ thuộc Kế hoạch hành động triển khai Chương trình hành động
thực hiện Chiến lược xuất nhập khẩu hàng hoá đến năm 2030*

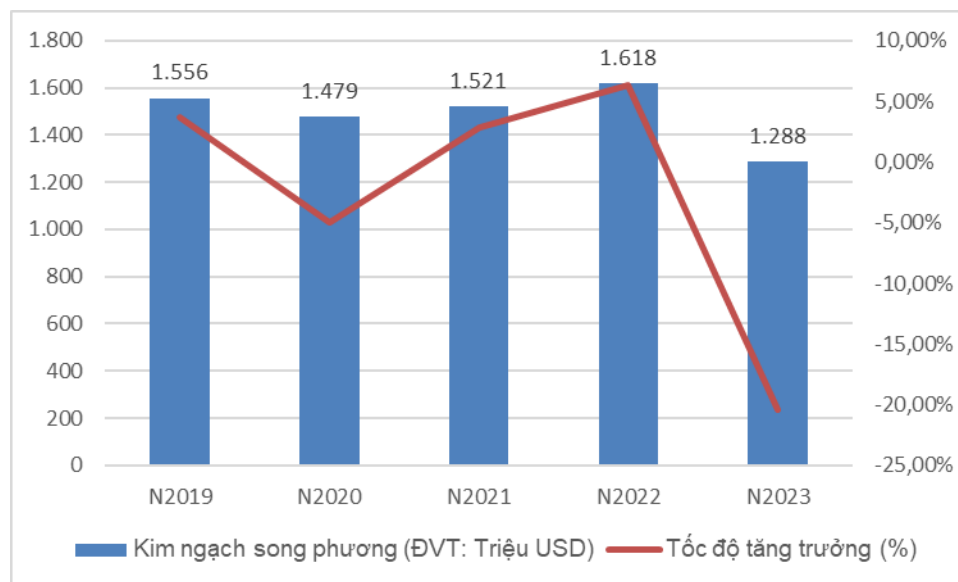
Hà Nội, 2024

I. Tổng quan về quan hệ thương mại Việt Nam – Thụy Điển

Trong nhiều năm qua, quan hệ thương mại song phương Việt Nam - Thụy Điển phát triển tương đối ổn định cả về tốc độ tăng trưởng lẫn chủng loại hàng hóa. Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EVFTA) chính thức có hiệu lực đã tạo ra nhiều cơ hội giao thương và kết nối cho doanh nghiệp hai nước; nhiều mặt hàng thế mạnh của Việt Nam được hưởng ưu đãi từ Hiệp định EVFTA đã thuận lợi hơn trong việc xuất khẩu sang thị trường này, từ đó gia tăng lợi thế cạnh tranh so với nhiều đối thủ khác. Điều này cũng góp phần quan trọng giúp giảm nhẹ các tác động tiêu cực từ suy thoái kinh tế toàn cầu trong những năm gần đây lên nền kinh tế trong nước. Hiện Việt Nam là nguồn cung hàng hóa ngoại khối lớn thứ 7 của Thụy Điển trên thế giới và lớn nhất của Thụy Điển tại khu vực Đông Nam Á.

Biểu đồ 1: Kim ngạch thương mại song phương Việt Nam – Thụy Điển trong giai đoạn 2019 – 2023 và tốc độ tăng trưởng so với năm liền trước

DVT: Triệu USD

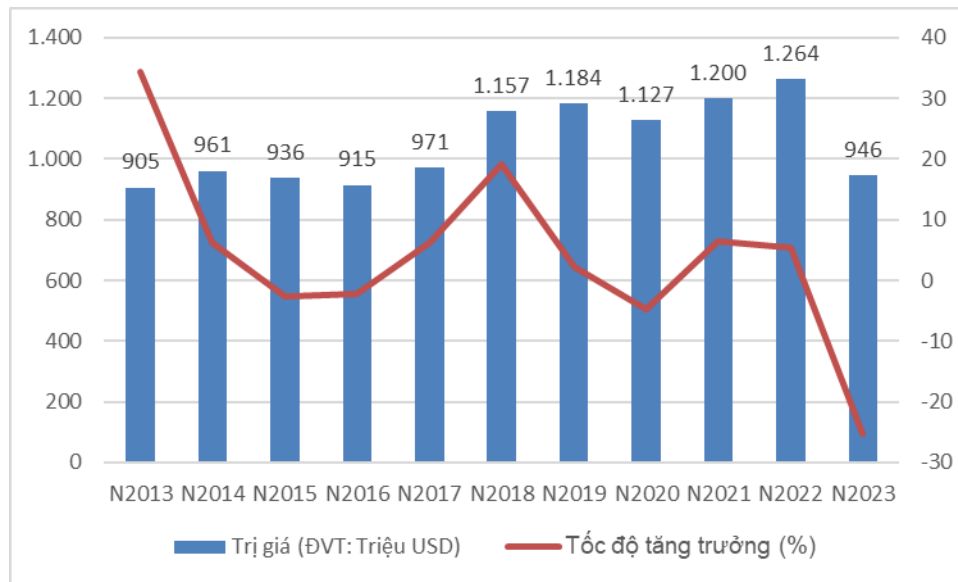

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Theo số liệu thống kê của Tổng cục Hải quan, trong năm 2023, tổng kim ngạch thương mại song phương Việt Nam - Thụy Điển đạt 1,29 tỷ USD, giảm 20,38% so với năm 2022; trong đó, kim ngạch xuất khẩu đạt 946 triệu USD, giảm 25,17% so với năm 2022; kim ngạch nhập khẩu đạt 342 triệu USD, giảm 3,24%.

Giai đoạn 2019 – 2022, kim ngạch thương mại song phương Việt Nam – Thụy Điển chủ yếu ghi nhận đà tăng trưởng đều đặn qua các năm. Tuy nhiên, đến năm 2023, kim ngạch giảm đáng kể 20,38% so với năm 2022, là mức thấp nhất được ghi nhận trong giai đoạn 5 năm. Nguyên nhân chính xuất phát từ việc nền kinh tế Thụy Điển rơi vào tình trạng suy thoái.

Biểu đồ 2: Kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Thụy Điển trong giai đoạn 2013 – 2023

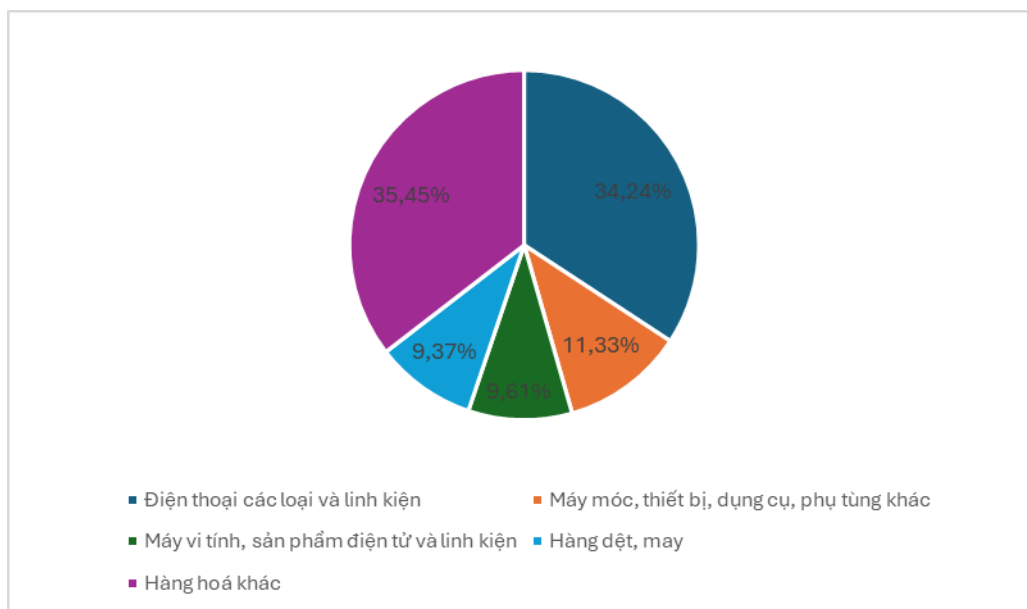
Nguồn: Tổng cục Hải quan

Năm 2024, nền kinh tế Thụy Điển bắt đầu hồi phục trở lại. Số liệu từ Trading Economics cho thấy, trong quý III/2024, nền kinh tế Thụy Điển tăng trưởng mạnh 0,3% so với cùng kỳ năm trước, sau một đợt trì trệ vào quý trước đó. Tỷ lệ lạm phát hàng năm ở Thụy Điển đạt 1,6% vào tháng 11/2024, không đổi so với hai tháng trước, vẫn ở mức thấp nhất kể từ tháng 7/2021. Diễn biến này đã tác động tích cực đến hoạt động thương mại giữa Việt Nam và Thụy Điển trong năm 2024.

Năm 2013 là năm ghi nhận kim ngạch xuất khẩu sang Thụy Điển thấp nhất trong giai đoạn 10 năm, với trị giá 905 triệu USD, trong khi đó năm 2022 là năm có kim ngạch xuất khẩu giữ vị trí cao nhất, với trị giá 1,26 tỷ USD, tăng 5,39% so với năm liền trước và tăng 39,64% so với năm 2013; tốc độ tăng trưởng trung bình trong giai đoạn 2013 – 2023 đạt 4,11%.

Biểu đồ 3: Tỷ trọng các mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu lớn nhất sang thị trường Thụy Điển trong 11 tháng đầu năm 2024

(ĐVT: %)

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Người tiêu dùng Thụy Điển rất quan tâm đến vấn đề an toàn thực phẩm và bảo vệ môi trường, do đó các sản phẩm xuất khẩu sang thị trường này sẽ phải đảm bảo các tiêu chuẩn về bền vững và bảo vệ môi trường.

Đối với thực phẩm, người tiêu dùng ngày càng có xu hướng tiêu thụ thực phẩm hữu cơ. Dự báo đến năm 2030, tiêu thụ thực phẩm hữu cơ tại quốc gia này sẽ tăng gấp 3 lần so với hiện tại, đây là cơ hội cho các lĩnh vực sản xuất thực phẩm hữu cơ tại Việt Nam thâm nhập vào thị trường tiềm năng này.

Trong tháng 11/2024, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Thụy Điển đạt 91,81 triệu USD, tăng nhẹ 0,52% so với tháng trước đó và tăng 4,35% so với tháng cùng kỳ năm 2023; tính chung 11 tháng năm 2024, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa sang thị trường này ghi nhận mức tăng so với 11 tháng năm 2023 là 7,07%, đạt 951,36 triệu USD. Trong đó, ba mặt hàng xuất khẩu có kim ngạch cao nhất là Điện thoại các loại và linh kiện (chiếm tỷ trọng 34,24%); Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác (chiếm tỷ trọng 11,33%) và Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện (chiếm tỷ trọng 9,61%).

Trong đó, các mặt hàng ghi nhận mức tăng trưởng rất mạnh so với 11 tháng năm 2023, gồm: Sản phẩm từ chất dẻo; Nguyên phụ liệu dệt, may, da, giày; Sản phẩm gốm, sứ; Kim loại thường khác và sản phẩm; với mức tăng lần lượt là 66,02%; 38,50%; 85,91% và 95,67%. Ngược lại, mặt hàng Điện thoại các loại và linh kiện ghi nhận mức giảm đáng kể so với 11 tháng năm 2023, là 13,48%.

Đáng chú ý, trong năm 2024, xuất khẩu các mặt hàng thế mạnh của Việt Nam sang Thụy Điển như thủy sản, hàng dệt may, giày dép ... đều ghi nhận mức tăng so với cùng kỳ năm 2023. Theo thông tin từ Thương vụ Việt Nam tại Thụy Điển (kiêm nhiệm Đan Mạch, Na Uy, Iceland, Latvia), đối với mặt hàng cá tra và tôm sú, Việt Nam chi phối thị phần nhập khẩu thực tế do hầu hết các mặt hàng này tại Bắc Âu đều có xuất xứ từ Việt Nam. Tuy nhiên, thị phần nhập khẩu theo thống kê không cao do các doanh nghiệp Việt Nam ít xuất khẩu trực tiếp sang Bắc Âu mà thường xuất khẩu sang các đầu mối trung gian tại các nước ở trung tâm châu Âu như Hà Lan, Đức, Pháp, Bỉ.

Sau khi Hiệp định thương mại tự do EVFTA có hiệu lực vào tháng 8/2020, ngành thủy sản Việt Nam đã được hưởng nhiều ưu đãi, nhờ đó tạo cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu trực tiếp vào thị trường Bắc Âu với giá cao hơn xuất khẩu qua trung gian. Tuy nhiên, trên thực tế, thủy sản của Việt Nam dù được trợ lực từ Hiệp định EVFTA song vẫn phải đối mặt với nhiều khó khăn, một phần do thị trường Bắc Âu nhỏ, các nước này lại chủ yếu nhập khẩu từ các nước xung quanh, nên thủy sản Việt Nam khó có cơ hội tăng kim ngạch. Ngoài ra, thị trường Bắc Âu là thị trường "khó tính", với rất nhiều quy định khắt khe đòi hỏi các doanh nghiệp xuất khẩu phải tuân thủ.

Trong năm 2024, nhu cầu nhập khẩu rau quả tươi của Thụy Điển tăng mạnh từ các nước có khí hậu ôn đới và nhiệt đới. Đây là cơ hội để thanh long, xoài, chanh leo và các loại trái cây khác của Việt Nam từng bước thâm nhập thị trường

này. Thương vụ Việt Nam tại Thụy Điển cho biết Thụy Điển là thị trường có tiềm năng lớn cho rau quả Việt Nam nhờ sự phụ thuộc vào nguồn cung nhập khẩu. Lượng rau quả nhập khẩu của quốc gia này trước năm 2021 đạt khoảng 1 triệu tấn/năm. Tuy nhiên, năm 2023, lượng nhập khẩu giảm còn 887.000 tấn do ảnh hưởng của lạm phát và suy giảm nhu cầu tiêu dùng. Dù vậy, thị phần nhập khẩu từ các nước đang phát triển đã tăng lên 24%, tương đương 215.000 tấn, mở ra cơ hội cho các quốc gia như Việt Nam. Thương vụ cũng nhận định rằng sự khác biệt về mùa vụ là lợi thế lớn cho các doanh nghiệp Việt Nam; trong khi Thụy Điển tự cung cấp một số sản phẩm như dưa chuột vào mùa hè, thì từ tháng 10 đến tháng 5, nhu cầu nhập khẩu tăng mạnh, tạo cơ hội cho các mặt hàng xuất khẩu.

- Những điều cần lưu ý khi xuất khẩu vào thị trường Thụy Điển:
 - Thị trường Thụy Điển có dân số ít, chỉ hơn 10 triệu người, thị trường nhỏ, lại có yêu cầu cao đối với hàng hóa tiêu dùng trong nước, nên các doanh nghiệp nước này chủ yếu nhập khẩu từ các đại lý phân phối tại trung tâm EU.
 - Khoảng cách địa lý lớn trong khi chưa có đường bay thẳng từ Việt Nam, cũng như chưa có các hợp tác về cảng biển và cảng hàng không, cũng gây khó khăn cho việc đưa hàng Việt Nam trực tiếp vào thị trường Thụy Điển.
 - Hàng hóa Việt Nam xuất khẩu sang thị trường EU nói chung và Thụy Điển nói riêng, nếu muốn hưởng ưu đãi thuế quan trước hết phải tuân thủ các quy định về xuất xứ từ giai đoạn sản xuất nguyên liệu. Ngoài chứng nhận xuất xứ, doanh nghiệp Việt Nam cũng phải tuân thủ các quy định khắt khe khác, như vấn đề môi trường, tiêu chuẩn kỹ thuật.

Bảng 1: Kim ngạch xuất khẩu một số mặt hàng của Việt Nam sang Thụy Điển trong tháng 11/2024 và 11 tháng năm 2024

(ĐVT: Nghìn USD/phần trăm)

Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 11/2024	So với tháng 10/2024 (%)	So với tháng 11/2023 (%)	11 tháng năm 2024	So với năm 2023 (%)	Tỷ trọng (%)
Tổng KNXX	91.801	0,52	4,35	951.364	7,07	100,00
Điện thoại các loại và linh kiện	23.816	-18,62	-23,07	325.720	-13,48	34,24
Hàng hóa khác	14.349	5,31	8,51	155.697	46,82	16,37
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	13.493	42,37	70,91	107.833	9,38	11,33
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	9.275	8,34	21,94	91.400	16,07	9,61
Hàng dệt, may	8.705	7,53	-1,27	89.128	13,67	9,37
Giày dép các loại	9.443	25,82	11,17	57.194	13,31	6,01
Túi xách, ví, vali, mũ và ô dù	2.784	-21,46	14,47	26.011	23,19	2,73
Gỗ và sản phẩm gỗ	2.540	-13,2	18,29	20.596	21,06	2,16
Hàng thủy sản	2.237	34,03	34,36	20.570	20,94	2,16
Sản phẩm từ chất dẻo	1.652	-3,33	35,74	19.115	66,02	2,01
Sản phẩm từ sắt thép	917	-42,42	24,07	10.956	2,19	1,15
Đồ chơi, dụng cụ thể thao và bộ phận	886	-12,08	0,89	9.619	24,95	1,01
Sản phẩm mây, tre, cói và thảm	892	-30,94	-35,94	8.764	-2,63	0,92
Nguyên phụ liệu dệt, may, da, giày	432	-27,58	47,98	5.239	38,5	0,55
Sản phẩm gốm, sứ	299	55,83	142,14	2.152	85,91	0,23

Kim loại thường khác và sản phẩm	35	-62,48		807	95,67	0,08
Cao su	46	-73,2	-50,3	564	26,46	0,06

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Trong tháng 11/2024, kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam từ Thụy Điển đạt 31,70 triệu USD, giảm 37,2% so với tháng trước đó và giảm 17,01% so với tháng cùng kỳ năm 2023; tính chung trong 11 tháng năm 2024, kim ngạch nhập khẩu từ thị trường này ghi nhận mức tăng là 25,29% so với 11 tháng năm 2023, đạt 391,80 triệu USD. Trong đó, ba mặt hàng nhập khẩu có kim ngạch cao nhất là Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác (chiếm tỷ trọng 33,10%); Dược phẩm (chiếm tỷ trọng 27,61%) và Giấy các loại (chiếm tỷ trọng 9,40%).

Trong đó, các mặt hàng ghi nhận mức tăng trưởng rất mạnh so với 11 tháng năm 2023, gồm: Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác; Dược phẩm; Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện, với mức tăng lần lượt là 42,62%; 41,55% và 115,43%. Ngược lại, các mặt hàng ghi nhận mức giảm đáng kể so với 11 tháng năm 2023 là Sản phẩm hóa chất; Gỗ và sản phẩm gỗ, với mức giảm lần lượt là 36,83% và 29,55%.

Bảng 2: Kim ngạch nhập khẩu một số mặt hàng của Việt Nam từ Thụy Điển trong tháng 11/2024 và 11 tháng năm 2024

(ĐVT: Nghìn USD/phần trăm)

Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 11/2024	So với tháng 10/2024 (%)	So với tháng 11/2023 (%)	11 tháng năm 2024	So với năm 2023 (%)	Tỷ trọng (%)
Tổng KNNK	31.695	-37,2	-17,01	391.800	25,29	100,00
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	13.581	23,92	50,43	129.678	42,62	33,10

Dược phẩm	4.363	-63,84	-73,24	108.183	41,55	27,61
Hàng hóa khác	6.114	-66,02	10,44	63.367	18,98	16,17
Giấy các loại	3.013	-36,79	-12,72	36.826	11,63	9,40
Sắt thép các loại	1.495	-1,03	138,24	12.974	-0,67	3,31
Sản phẩm hóa chất	1.098	49,81	34,36	11.014	-36,83	2,81
Sản phẩm từ sắt thép	572	-16,41	-38,86	7.524	5,49	1,92
Sản phẩm từ chất dẻo	265	-35,43	-58,85	6.152	-9,18	1,57
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	464	-14,98	371,66	5.651	115,43	1,44
Gỗ và sản phẩm gỗ	463	119,45	1,03	4.935	-29,55	1,26
Chất dẻo nguyên liệu	85	-79,23		2.937	25,49	0,75
Sản phẩm khác từ dầu mỏ	181	0,02	-37,91	2.497	-4,27	0,64
Điện thoại các loại và linh kiện	0			63	12,54	0,02

Nguồn: Tổng cục Hải quan

II. Đẩy mạnh các hoạt động thúc đẩy xuất khẩu sang thị trường Thụy Điển

Tháng 3/2024: Trong thời gian qua, công tác kết nối, xúc tiến thương mại vào thị trường Thụy Điển luôn được Bộ Công Thương và các cơ quan quản lý cùng cộng đồng doanh nghiệp chú trọng và đẩy mạnh. Tại buổi tiếp ông Hakan Jevrell - Quốc Vụ khanh, Thứ trưởng Bộ Ngoại thương và Phát triển hợp tác quốc tế Thụy Điển vào tháng 3/2024, Thứ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Sinh Nhật Tân đã bày tỏ sự vui mừng và hoan nghênh ý kiến của SEB, đó là từ ngày 10 - 12/3/2024, Ngân hàng lớn nhất Bắc Âu là SEB đã lựa chọn Hà Nội, Thủ đô của Việt Nam là

nơi tổ chức hội nghị CEO Bắc Âu thường niên, quy tụ hơn 100 CEO từ các công ty lớn nhất thuộc khu vực Bắc Âu. Đồng thời, Thứ trưởng cũng khẳng định sự kiện này thể hiện mong muốn cũng như sự quan tâm của các nhà đầu tư Bắc Âu nói chung và Thụy Điển nói riêng khi muốn tìm hiểu về thị trường Việt Nam để gia tăng cơ hội hợp tác đầu tư, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghiệp, chuyển đổi số...

Tháng 6/2024, Đại sứ quán Việt Nam tại Thụy Điển đã tham gia Hội chợ Thương mại - Âm thực ASEAN 2024 tại Stockholm, Thụy Điển. Chương trình do Ủy ban ASEAN tại Stockholm (ACS) chủ trì tổ chức, với sự phối hợp của Đại sứ quán 6 nước ASEAN tại Thụy Điển, gồm: Indonesia, Lào, Malaysia, Philippines, Thái Lan và Việt Nam. Tại sự kiện, hàng trăm sản phẩm hàng hóa thuộc nhiều lĩnh vực của Việt Nam như nông sản, đồ thủ công mỹ nghệ, hàng dệt may ... đã được Đại sứ quán và Cộng đồng người Việt tại Thụy Điển mang đến. Đây là dịp quan trọng để Đại sứ quán Việt Nam quảng bá thông tin về tiềm năng của Việt Nam trong các lĩnh vực nông nghiệp công nghệ cao, thủy hải sản, du lịch, dịch vụ...; góp phần đưa các thương hiệu hàng Việt và bản sắc văn hóa dân tộc đến với bạn bè quốc tế. Việc tham dự thành công Hội chợ đã góp phần đưa hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đến gần hơn với người dân Thụy Điển và bạn bè quốc tế.

Tháng 11/2024: Từ ngày 10/11 - 13/11/2024, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân đã có chuyến thăm chính thức tới Vương quốc Thụy Điển. Đây là chuyến thăm có ý nghĩa hết sức quan trọng khi diễn ra đúng vào dịp kỷ niệm 55 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Thụy Điển (1969 - 2024). Đặc biệt, một số văn bản ghi nhớ hợp tác giữa các bộ, ngành hai nước đã được ký kết.

- Ngoài ra, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân tham dự hội thảo bàn tròn doanh nghiệp Việt Nam - Thụy Điển về chủ đề chuyển đổi số và phát triển bền vững. Đây là những lĩnh vực mà Việt Nam hiện rất có nhu cầu

hợp tác với quốc tế, trong khi Thụy Điển nắm giữ nhiều kinh nghiệm phát triển.

- Hai nước công bố khai trương tuyến đường vận tải biển kết nối trực tiếp giữa Cảng Vũng Tàu (Việt Nam) và Cảng Goteborg (Thụy Điển). Đây sẽ là điều kiện thuận lợi để góp phần tăng cường hơn nữa trao đổi thương mại giữa hai nước trong thời gian tới.

Nhân dịp kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Thụy Điển (1969-2024), ngày 21/10, tại Thành phố Hồ Chí Minh, Đại sứ quán Thụy Điển tại Việt Nam và Thương vụ Thụy Điển tại Việt Nam tổ chức khai mạc “Triển lãm xanh Thụy Điển” và ra mắt ấn phẩm "Dấu ấn kinh doanh Thụy Điển - Việt Nam”, khẳng định cam kết thúc đẩy sự hợp tác sâu sắc hơn nữa giữa Thụy Điển và Việt Nam vì một tương lai xanh. Đại sứ Johan Ndisi cho biết, 55 năm qua, Thụy Điển và Việt Nam đã vun đắp mối quan hệ dựa trên sự tôn trọng lẫn nhau, hợp tác và hữu nghị. Hai nước đã hợp tác trong nhiều lĩnh vực, bao gồm thương mại, kinh tế, phát triển, giáo dục và tính bền vững của môi trường. Hướng tới tương lai, Thụy Điển cam kết tăng cường hơn nữa sự hợp tác với Việt Nam, đặc biệt là trong các lĩnh vực như kinh tế, thương mại, đổi mới sáng tạo và phát triển bền vững để cùng nhau giải quyết các thách thức toàn cầu và hướng tới một thế giới công bằng và bền vững hơn.

Triển lãm xanh Thụy Điển không chỉ là một triển lãm, mà còn là một nền tảng hợp tác để đẩy mạnh quan hệ đối tác, thúc đẩy quá trình chuyển đổi xanh của Việt Nam. “Triển lãm xanh Thụy Điển” có sự tham dự của một số công ty hàng đầu Thụy Điển về công nghệ xanh, giới thiệu sản phẩm, những thông tin cập nhật mới nhất về các giải pháp thực tiễn giải quyết các yêu cầu thực tiễn của Việt Nam. Triển lãm cũng là cơ hội để các doanh nghiệp, đối tác Việt Nam tìm kiếm cơ hội

hợp tác với các doanh nghiệp Thụy Điển trong phát triển kinh tế xanh, nhất là phát triển năng lượng tái tạo, giảm phát thải, kinh tế tuần hoàn và công nghệ mới...

- Thương vụ Việt Nam tại Thụy Điển

Để thúc đẩy kim ngạch thương mại trong năm 2024, ngay từ những ngày đầu năm, Thương vụ Việt Nam tại Thụy Điển đã triển khai hàng loạt các hoạt động xúc tiến thương mại, trong đó, trọng tâm là tận dụng lực lượng cộng đồng để đưa hàng Việt vào hệ thống phân phối bản địa. Người Việt luôn hướng về tổ quốc, muốn đóng góp xây dựng đất nước. Cộng đồng người Việt ở Thụy Điển đã đóng góp 10 kho hàng đầu môi nhập khẩu thực phẩm Á châu tại Thụy Điển. Do vậy, Thương vụ đã phát động phong trào “Người Việt Nam ưu tiên kinh doanh và tiêu dùng hàng Việt Nam”. Hàng loạt các hoạt động đã và đang được tổ chức như đi thăm các kho hàng đầu môi, tổ chức tuần hàng, thử sản phẩm, hội thảo kết nối giao thương, tổ chức đoàn doanh nghiệp về tham dự Hội chợ Nguồn hàng 2024.

